

nødvendigt at gennemføre den ved tilsvarende Omændringer i andre af de offentlige Forhold. Man har heri fundet en Støtte for den nye Forfatning; man har indseet, at det var en vis indre Nødvendighed, der fremkaldte saadanne Omændringer, som den nye Forfatnings uundvigelige Følge. Endog saa ved den store Regeringsforandring, som foregik her i Landet i Aaret 1660, miskjendte Regeringen paa ingen Maade den Nødvendighed, som der var for at foretage gennemgribende Lovgivningsreformer, der sluttede sig til den nye Tingenes Tilstand. Der hengik vel dengang en lang Periode, vel en Menneftaalder, inden dette Værk blev fuldendt, men Vigtigheden deraf blev intet Døbt miskjendt. Jeg troer saaledes, at det vilde være nødvendigt at stride til gennemgribende Reforme i mange indre Forhold, selv om der ikke havde udtrykkelig Udtalelse i saadan Henseende i Grundloven. Men hvad de kommunale Forhold angaaer, er dette jo som bekendt Tilfældet ved Grundlovens Artikel 96, som tilfiger en ny Communallov. Jeg troer ogsaa, at det er aldeles consequent, at den besluttende Deeltagelse i Statsmagten, som nu er indrømmet Folket igjennem Rigsdagen med Hensyn til de egentlige Statsanliggender, ogsaa skal medføre en endnu noget større Selvvirksomhed fra Folkets Side i Styrelsen af de kommunale Anliggender; thi ligesom disse Anliggender ved den umiddelbare Berøring, hvori de staae med det daglige Liv, have en særdeles Interesse for Borgerne, saaledes forudsætter ogsaa deres Behandling et saadan nøie Kjendskab til mange Enkeltheder, som ikke let kan findes hos Andre end dem, der leve i selve Forholdene, og det kan saaledes vist ikke miskjendes, at Styrelsen af de kommunale Anliggender i Almindelighed taget befinder sig bedst i Borgernes egne Hænder. Men heraf vil da ogsaa

fremgaae den gavnlige Følge, at der saaledes aabner sig en yderligere Udviklingsplads for den offentlige Character, saa at denne i den mindre Kreds kan erholde den Prøvelse og erhverve sig den fastbegrundede Tillid, som ikke kan undværes og som ikke bør undværes i det politiske Liv, og som man maatte ønske laae til Grund for alle politiske Valg. Jeg har saaledes altid fundet det overmaade rimeligt, at man, som jeg troer, med Spænding imødesaae den kommunale Reform, som Grundloven har tilfagt, og jeg troer, at det er Pligt for Enhver, som befinder sig i en offentlig Stilling, at gjøre hvad han formaaer til denne Sags Fremme.

Men ligesom jeg saaledes betragter Sagen, seet i og for sig, saaledes holder jeg ogsaa for, at Communalreformen er en nødvendig Forudsætning for en Række af andre Reforme, der med uafviselig Nødvendighed forestaaer (Sa.). Jeg skal først tillade mig at henlede Opmærksomheden paa den Reform, som er bebuden i Grundlovens 76de og 79de Paragrapher, hvor det er sagt, at Retspleien skal adskilles fra Forvaltningen, og at Rævninger skulle indføres i Misgjerningsfager. Jeg troer ikke, at det er muligt at danne sig endog kun en foreløbigt Anskuelse om, hvorledes denne Reform vil være at udføre, for Communalloven foreligger i sine Grundtræk.

Rettelser.

- Nr. 17 Sp. 268 L. 3 f. n. „om“ læs: „hvorum“.
 „ „ Sp. 272 nederste Linie „videre“ læs: „egen indre“